

IMPRESSIES HERFSTVERBLIJF WERIS 2013

Jarenlange traditie om naar Wéris te reizen. Meerdagse verblijven met of zonder thema met gemotiveerde deelnemers om in groep enkele dagen samen te leven.

Van 11 tot 14 oktober 2013 een "actief" weekend met dans, muziek en ambiance.

Daar waren de activiteiten op afgestemd, in tegenstelling met de "stille" periode van 14 tot 18 oktober. Met een tiental arriveerden we druppelsgewijs die vrijdag. 's Middags kwamen we samen in de Pizza Hut te Hasselt met een eerste ploeg van zes. De heenreis verliep bij druilerig regenachtig weer. Annie ondervond bijna een uur vertraging bij haar treinreis vanuit Antwerpen en Dirk zorgde voor het transport van de materialen. Valentijn legde in enkele uren tijd de afstand af met zijn motorfiets/brommer via Hannut en Hoei.

Aangekomen moest er gewinkeld worden. Alfonso had meteen drie soorten eetbare paddenstoelen gevonden bij zijn eerste wandeling en hij begon naarstig aan de spaghettisaus voor 's anderendaags. Annie haalde zelfgekookte ingevroren soep uit haar bagage. Het eerste avondmaal met enkele noodzakelijke afspraken voor de keuken- en eetbedrijvigheden. Om het helpen bij karweitjes te vergemakkelijken bracht Lea een lijst aan waarop iedereen tenminste eenmaal zijn/haar naam moest noteren.

Per uitzondering ging de TV aan omdat de voetbalmatch Kroatië-België plaatsvond, met gunstig gevolg voor de Belgen. Leo had zijn muziekinstallatie bij en toverde er oldies en actuele klanken uit te voorschijn, inclusief de Brabançonne na de overwinning van de Belgen in hun opmars naar de Wereldbekerronde in Brazilië volgend jaar.

We trokken naar de werkruimte voor een **groepsgesprek, klankenbeluistering, meditatie met mudra's (vingeryoga) en bewegingsoefeningen.**

In de **kennismakingsronde** konden we meer informatie vernemen van elkaar via enkele gedachten, uitspraken of bekommernissen. Het samenzijn in de geborgenheid van "de zolder" werd als energetisch goed beschouwd en deugddoend **om het groepsgevoel aan te wakkeren.**

Even toegelicht dat die "zolder" aanvankelijk een rommelruimte was en dat ik bij de kennismaking met de huisbaas Toon ooit, hem voorstelde (uitdaagde...) om er een stemmige locatie van te maken om activiteiten te organiseren... Samen met zijn vader heeft hij in een jaar tijd er van gemaakt wat het nu is en daar mag hij - en ik ook een beetje - fier op zijn.

De **klankinstrumentjes met hun vibratieverschillen** waren symbool voor de **verscheidenheid van persoonlijkheden** met tal van nuances in denken en doen vanuit de even symbolische rugzak die iedereen mee te dragen heeft met levenservaringen. Een paar **mudra's** stemden ons af op ademhaling en gronding: een beklemtoning van het belang van **de meridianen** in het verloop en het balanceren van onze levensenergie, die via kanalen specifieke routes aflegt in ons wezen: een even oude methode als bijvoorbeeld yoga of tantra, maar redelijk

onbekend omdat het (te) eenvoudig is en niet indrukwekkend genoeg om cursussen rond te organiseren. Even deze rondbevestiging omdat ik ervan hou om **eenvoudige technieken** in de aandacht te brengen, zoals op andere momenten ook metamorfosemassage, biorelease en de rustgevendende effecten van warme stenen (rivierkeien) op de kledij, allemaal dingen die we in onze verblijven in Wéris al meemaakten.

Het duurde tot voorbij 22 uur vooraleer iedereen er was, na welkom aan Nicole en Lieve. Voor Nicole en Dirk was het deelnemen aan dit weekend een eerste ervaring in onze groep.

Met de jaren verminderde het rokersaantal, dat nu herleid werd tot nog maar een paar met toch een variatie die kon tellen: zowel pijp als sigaret!

DAG TWEE: 12 oktober

De klankschaalgong zorgde voor het ontwaken. **Meditatie** liggend in de werkruimte met vooral instrumentale klanken, een visualisatie over zich gedragen voelen, mantrazang en luisterlied "Naar een nieuwe dag".

In de **voormiddag een wandeling in de landelijke natuur**. We gingen naar het beruchte Duivelsbed en de Pierre Heina en ondertussen verzamelden we paddenstoelen. De dansactiviteit werd uitgesteld omdat het weer te aanlokkelijk was om terug te keren voor een binnenhuisactiviteit. Valentijn maakte foto's die we later op de website zouden zetten. In de namiddag trok hij er alleen op uit om een betere reeks te maken.

Even siësta en wat muzikale en geluidsexperimenten.

Namiddag dans.

Nicole gaf “**creative movement**”. In een kring beluisterden we haar uitleg over haar werkwijze, bv. de geruststelling dat bewegingen in dans niet mooi of goed hoeven te zijn omdat het erom gaat zichzelf te zijn met uitingsvormen op eigen wijze. De opbouw van de sessie was heel uitnodigend om ten volle mee te gaan in het gebeuren. Zowel de individuele oefeningen als die per twee verliepen vlot, speels en met een vleugje humor. Ze rondde af met een korte meditatie.

Pauze met cake, koffie en lustige muziek en dans in de woonkamer, helemaal in de sfeer die werd opgebouwd. Ria kwam daarna met haar begeleiding en initiatie van **buikdans en andere fysieke oefeningen**. Haar dynamische inzet bracht iedereen in de stroming van aangenaam fysiek amusement. Vooral de vrouwen waren in hun nopjes met ook aangepaste kledij.

De typische Italiaanse spaghettisaus en bijbehorende kazen was de culinaire hoofdschotel van de dag. We vergaten om na te gaan of de bijna folkloristische dorpsmis zou doorgedaan zijn omdat het een traditie werd om met belangstellenden aan dat evenement deel te nemen. De laatste jaren ging de kerkelijke belangstelling ook in deze regio sterk achteruit en zijn er niet meer genoeg priesters...

Achteraf beperkte het programma zich tot **massage-uitwisselingen** en behandelingen met **warmede keien**.

DAG DRIE: 13 OKTOBER

Zondagochtend. Gediensstige deelnemers om naar de bakker te wandelen voor broodjes en croissants. Blijkt dat croissants in Wallonië chocoladebroodjes heten! Dat lieten we niet aan ons hart komen en die werden eveneens met smaak gegeten. **Voormiddag** gingen er drie **wandelen en foto's maken** van de idyllische natuur.

De anderen beleefden een gespreks- confrontatie- en relaxatiemoment, gevolgd door “creative movement 2”.

In de **gespreksronde** kon iedereen een ei kwijt, meer bepaald een indruk, verlangen of ervaring die met dit weekend te maken had. De groepsgeest en het -vertrouwen werd door iedereen met schamele woorden toegelicht want spreektaal schiet tekort om uit te drukken wat mensen wezenlijk voelen en in vertrouwen willen meedelen. Daarbij aansluitend volgde een **oefening** in non-verbale communicatie waarbij oog- en rugcontact belangrijk waren. Gevoelens varieerden van nauwe betrokkenheid tot zich uitgesloten voelen, van oog-in-oog tot rugwaartse steun in posities per drie die allerlei klemtonen toelieten. Een diepgaande **relaxatie** werd aangeboden aan iemand, met iedereen er rond gezeten om manueel en energetisch een verbinding tot stand te brengen, alle aandacht en genegenheid gefocust.

Nicole bacht haar tweede deel van “**creative movement**” met losmaak- , navolg-, lijnen- en naamexpressie-oefeningen. Dit laatste wekte de meeste aandacht in het uitbeelden van onze eigen voornamen, zowel in “grootletterschrift” in de werkruimte als in het koppelen van die namen aan een “refrein” en een “levenslijn”... Het zo benoemen door de begeleidster bracht bij enkelen een onduidelijke interpretatie tot zelfs lichte verwar-

ring. In de nabespreking kwam alles in de plooi, zeker nadat iedereen de letters van de naam had laten zien in een toonmoment. Merkwaardig hoe sommigen een kamerbreedte nodig hadden om hun naam te “schrijven” en anderen het deden alsof ze maar een A3-blad mochten vullen. Zelf gaf ik de vermelde onduidelijkheid een symbolische betekenis als volgt: in plaats van beschrijvend proza bevatte de instructie van Nicole beeldspraakpoëzie door woorden als refrein en levenslijn te gebruiken. Haar begeleiding werd als prima ervaren en zij dankte ons voor de kans die ze kreeg om dit mogen mee te maken. 's Middags kwam Valère toe in ons gezelschap om van zondag tot woensdag yoga te geven.

Namiddag yoga door Valère en **beweging en dans** door Ria.

Een **vrije wandeling** bracht sommigen op landelijke wandelwegen en ikzelf zakte af naar het dorp. Heel toevallig ontmoette ik **Renaat De Jong**, “de Druïde van Heyd”!! Vorige keer - in april - eveneens. In mijn impressietekst van toen schreef ik over de wijsheid die hij vertelde. Nu was het weer zo, maar met andere inhoud. Spontaan kwam hij met een stukje geschiedenis en filosofie nadat Valentijn hem vroeg: Is er een leven na de dood?

"Ja, natuurlijk, maar het is ingewikkelder dan dat. Hier op aarde krijgen we een bewustzijn en geest geparachuteerd van bovenuit, in ons lichaam. Dat lichaam heeft door zijn vrije wil de mogelijkheid en de opdracht om met een eigen persoonlijk bewustzijn iets ervan te maken in de positieve of negatieve zin. Wie als "ploert" door het leven gaat, zal daar inderdaad op afgerekend worden op een speciale manier. Zodra alle resten van het stoffelijk lichaam na verloop van tijd zijn verdwenen in een stofwolk zal dat persoonlijk bewustzijn tot inkeer kunnen komen en zich in vraag stellen. Deze innerlijke confrontatie en afrekening met zichzelf - of wat er nog van overblijft - komt neer op de cruciale vraag: wat heb ik ervan terecht gebracht? Die beoordeling is vergelijkbaar met de intrede in een symbolisch vagevuur, hel of hemel, zoals de katholieke godsdienst dat benoemt en te letterlijk interpreteert..."

Na het afscheid van Nicole en Lieve reden we naar Durbuy voor een etentje in een gezellige volkse taverne. Terug in Wéris werd er nog gedanst door wie er zin in had. De gevarieerde muziekcollectie van Leo als bron van deze uitbundigheid. De vele ervaringen van de dag brachten mij in een vermoeidheid met enkel nog passief genieten.

DAG DRIE: 14 OKTOBER

De gong klonk later om iedereen langer laten te slapen. Versgebakken brood van in de dorpswinkel en spek met eieren! Bij het ontbijt een korte nabespreking over de verhouding in tijd tussen de binnen- en buitenactiviteiten, het vrij deelnemen, de kosten voor meerijden, korting voor de begeleiders, de bedoeling van deze impressietekst, enz.

Inpakken en straks wegwezen voor de deelnemers van de tweede periode.

Voormiddag werd als ontspanning yoga en dans (cha-cha-cha) gegeven. Nog een middagwandeling en poetsen. Na de maaltijd het afscheid want de eersten van de groep die kwamen voor de "stille" periode kwamen reeds aan.

De "stille periode" ging van start op maandag 14 en duurde tot 18 oktober.

DAG 1 : maandag 14 oktober.

Met acht om eraan te beginnen. Vroeger dan voorzien om 17.15 uur de **kennismakingsronde** met in de werkruimte een korte auraverkenning en een gesprek om zich voor te stellen, over wensen, verwachtingen, enz. Klemtoon lag op de vraag om **veel "stilte"** kunnen te ervaren ("meer dan tijdens de vorige meerdaagse in de lente...") en om alvast een **metamorfose** massage kunnen te geven en te ontvangen. Even stilte om de wensen laten te bezinken en daarna een korte, stille **wandeling** in de nabije omgeving.

Hugo gaf onderweg uitleg over de betekenis van **open en gesloten landschappen**, te vergelijken met Engelse tuinen en Versailles tuinen. Veel boerderijen werden omgebouwd tot **Gites**, vakantieverblijven voor groepen, een trend die beantwoordde aan de toename van het toerisme in de Ardennen en de Famenne.

Bij het avondeten lukte het voor iedereen om te **zwijgen tijdens de maaltijd**. Zelfs geen gebarentaal omdat dit in het verleden tot lachwekkende situaties leidde en de betekenis van

stilte op de helling zette. We hielden een **nabespreking** met verwoording van allerlei indrukken en bedenkingen over alleen-zijn en het verschil tussen stilte individueel en in groep, over het leren omgaan met en het groeien in non-communicatie, over het zich afschermen voor storende invloeden in en buiten de groep, over de vraag of deze groepsstilte anders aanvoelde dan de stilte in de eigen leefruimte van alleenstaanden in hun thuissituatie, enz.

Een terugblik op de wandeling in de vooravond - in stilte! - en een versterking van de observatie van de soorten landschappen waarover Hugo vertelde, allemaal onderwerpen die in de nabespreking aan tafel aan bod kwamen.

Bij enkelen riep dat verwachtingen op om met onze groep regelmatig wandelingen op het programma te zetten in de loop van het jaar en om nu reeds in dit programma een fikse wandeling van zowat vier uren in te lassen.

Het avondprogramma bevatte een verkorte versie van **metamorfose massage** (handen en hoofd). De bedenkingen die daar op volgden waren boeiende gespreksstof: met of zonder te praten tijdens de behandeling..., met of zonder gesloten ogen..., met of zonder achtergrondmuziek..., met of zonder *kennis van of inachtnaam* van de betekenis van deze soort massage (verwerking van traumatische ervaringen ten tijde van de zwangerschap: door aanraking van de reflexlijn van de wervelkolom, op de buitenkant van de duim)... . Waarom bij de inleiding van een stilte-meerdaagse nu net deze massage kiezen om voeling te krijgen met elkaar en met een vrij onbekende behandelingsmethode?? Reeds uitgelegd in de inleiding van de actie-meerdaagse: **de kracht van de eenvoud** toont zich ondermeer hier maar ook in mudra's, biorelease, polariteit...

De dag werd afgesloten met een **blik op het programma van dinsdag**. Alvast snoezelen om 7u30' met ochtendmeditatie door middel van rustige muziek, gevolgd door ochtendyoga.

DAG 2 : dinsdag 15 oktober.

Het klankschaalgeluid liet iedereen wakker worden om naar het “muzikaal ontwaken” te komen. Zweven op instrumentale klanken en genieten van liederen “Mag ik eens heel even stilte” van An Swartenbroekx en “Oeverloze rust” van Ria Geraerts...

Daarna ochtendyoga.

Aan tafel was er luisterbereidheid tijdens de gesprekken en we kwamen aan bij thema's, zoals de gewoonten, patronen en trauma's die we meedragen van vroeger.

“Soms is het loskoppelen van hedendaagse uitspraken en uitingen van iemand een hele klus: een woord of gebaar is niet dát van de ouders of familie in situaties van lang geleden... We zijn inderdaad geconditioneerd door wat is ingeprent in onze herinnering... . Hoe moeilijk is het niet voor mensen uit lagere klassen (bv. Vierde Wereld) om waarden mee te geven en te laten ervaren die niet passen in hun leefpatroon...” Dit waren enkele aspecten uit het gesprek bij het ontbijt.

De planning van de dag werd afgesproken. Iedereen duidde aan in een schema met ruim tien items welke men zeker niet zou willen missen in de loop van dit verblijf in Wéris.

Voormiddag een bijeenkomst met **dans en bewegingsnabootsing en een fantasie- of visualisatieoefening om per twee “stilte” uit te beelden.** Als derde bezigheid was er de mogelijkheid om te **tekenen of te schilderen** met thema's en technieken die iedereen voor zichzelf bedacht, met als uitgangspunt: “Er zijn geen goede, mooie of slechte tekeningen of schilderwerkjes omdat het heel persoonlijke expressies zijn van eigen, individuele emoties en gedachten!!”

In drie kwartier tijd ontstonden **keurige en kleurrijke creaties** en wie wilde, kon ook iets vertellen om duiding of toelichting te geven.

De broodmaaltijd 's middags verliep opnieuw in stilte. De afspraken voor het programma namiddag werden geconcretiseerd.

Le Domaine de Hotemme is een aangelegd park met vele boomsoorten dat vrij te bezoeken is. De herfst was nog niet volledig in opmars omdat er nog heel veel groen aanwezig was. Hugo maakte ons attent op vele bijzondere kenmerken van deze plek. De bloemen die nog te zien waren: herfsttijloos en begonia's. Maar in mei en juni is er een bloemenpracht van orchideeën te zien! We kregen in de ontvangstruimte brochures over dit park en gans Wallonië. Sommigen gingen daarna nog een tweede site bezoeken in het dorp Tour, “**Dennenheuvel**” genaamd. De anderen zakten terug af naar Wéris om in een klein cafeetje **iets te gaan drinken**, uiteraard niet in stilte.

Terug in het vakantiehuis kon men gedurende een half uur om na de wandeling liggend tot rust te komen. Ik speelde met woorden en sprak in de ik-persoon om de visualisaties dichterbij te brengen, ieder bij zichzelf, alle aandacht bij het ademen en bij het bewust voelen van achtereenvolgens de armen en de benen in combinatie met die adem, zoals dat hoort bij **autogene training**.

Voor het avondeten kwam er nog een **yoga-sessie**. Bij het avondeten werd alweer de planning van 's anderdaags

gemaakt, rekening houdend met de voorkeuren die in het verlanglijstje werden uitgedrukt.

De dag werd beëindigd met **massage-uitwisselingen** en behandelingen met **warme stenen**.

DAG 3 : woensdag 16 oktober

De ochtendstond ... **Bij het snoezelen zachte klanken en twee liederen.** “Verlangen” van Bram Vermeulen met een zinspel op de Ardennen waar hij een stuk van zichzelf achterliet. Omdat hij weinig meeneemt, **ontstaat telkens zijn verlangen om terug huiswaarts te keren; evenzo koppelt hij dat in zijn gezang aan de weerspiegeling naar mensen toe:** dat gevoel van iets achterlaten en nood aan terugkeer... Ria Geraerts zong fantasierijk over een schilder - als zij dat zou zijn - **om de omgeving en de mensen een andere kleur te geven dan grijs en grijs...** Een opwekkend fluitinstrument bracht ons terug bij de realiteit en bij Valère die klaar stond om met yoga iedereen op het spoor van lijfelijk voelen te brengen.

In de voormiddag een communicatieoefening en een uitgebreide wandeling.

In de werkruimte werd “stilte” uitgedrukt op een andere wijze dan op dinsdag, in twee groepjes. Twee luisterliedjes als omkadering: “Iedereen heeft iemand nodig” (Koen in 't Ven) en “De stem van je hart” (Renze Ferwerda).

In de nabespreking ging het over emoties bij afwijzing, wegcijferen, verzoening, contactnood, ...

De wandeling die Hugo begeleidde ging naar dorpjes in de omgeving van Wéris: via de Reguge du Brocard (395m°) naar de nederzetting Evreux aan de Aisne en via Fanzel waar we door het bos steil omhoog gingen. We zagen rijke flora wilde tijd, essen en afwisselende landschappen.

Bij het middageten was er weer heel wat geroezemoes en daarna toch een gedeelte stilte, gevolgd door enkele **gedichten en liederen**.

Hugo declameerde een herfstgedicht uit de bundel Adagio van Felix Timmermans:

*De herfst blaast op den hoorn
en 't wierookt in het woud
de vruchten gloren
de stilten weven gobelijnen over 't woud
en reeën die verbaasd verschijnen uit frambozenhout
de schoonheid droomt van boom tot boom
doch alle schoonheid is slechts droom
heb dank dat Gij mijn weemoed wijdt
een Gazendriehoek in de luchten
nu komt de wintertijd
ik hoor U door mijn hart en door de rieten zuchten
ik ben bereid*

Riet zong een lied van .Harry Jekkers, getiteld:
"Ik hou van mij":

*Ik hou van mij hoor je nooit zingen
Ik hou van mij wordt nooit gezegd
Maar ik hou van mij ga ik toch zingen
Ik hou van mij, van mij alleen, en ik meen het echt*

*Ik hou van mij want ik ben te vertrouwen
ik hou van mij, van mij kan ik op aan
ik hou van mij, op mij kan ik tenminste bouwen
ik hou van mij en ik laat mij nooit meer gaan*

*Ik blijf bij mij en niet voor even
Ik blijf bij mij, voor eeuwig en altijd
'k Ben zelfs bereid mijn leven voor mezelf te geven
Ik blijf bij mij tot dat de dood mij scheidt
enz..*

Er volgde een ruime pauze in de namiddag met een diversiteit aan gebeurtenissen.

Enkelen hadden nood aan **rust na de stevige wandeling** van voormiddag. Een paar gingen iets dieper in het ervaren van **me-tamorfosemassage**. Er werden luisterliederen "geript" op mijn PC en er vond een voorbeeld plaats van het grote verschil in het ervaren van "stilte" met geroezemoes als uitgangspunt. Met twee zakten we af naar een plek in het dorp waar WiFi aanwezig was om mails te bekijken en te beantwoorden.

Welkom aan Joyz Peters die speciaal werd uitgenodigd voor het begeleiden van klankhealing en trancedans in de loop van de avond en donderdagmiddag. Zij bracht ook hennepjuweeltjes mee waarin ze haar creativiteit ontwikkelde en voor ons tentoonstelde.

Haar **klankhealing 's avonds** bracht ons samen voor het beluisteren of het ondergaan van een veelheid en aaneenschakeling van stem en geluiden, met als merkwaardige instrumenten de shruti-box, oceandrum, duimpiano, klankschalen en belletjes. We konden na afloop horen van elkaar welke effecten dat te weegbracht.

DAG 4 : donderdag 17 oktober

De **ochtendmeditatie** gaf twee liederen om te beluisteren tussen de instrumentale klanken door: "Iemand voor iemand zijn" en "De vriendschap" (alweer Koen In 't Ven en Ria Geraerts, die van woensdagochtend).

Geen kringgesprek dat we anders na het ontbijt hadden omdat de trancedans van 11 tot 13.30 uur de nodige tijd vroeg om vooraf alles klaar te zetten in de werkruimte en om ook eens wat vrije tijd te voorzien.

Joyce was in de lente al een keer te gast om **trancedans** te begeleiden en het was een meevaller. Vandaar haar tweede "optreden". Dat betekende ruim een uur geblinddoekt dansen, bewegen of aanwezig zijn, om met zichzelf met je eigen innerlijke stilte in contact te komen. De werkzaal werd letterlijk omzoomd met matjes die zorgden voor terreinafbakening zodat niemand tegen de muur of andere hindernissen kon lopen. De muzikale variëteit gaf een rijkdom aan inspiratie om op die zoektocht zichzelf tegen te komen, sommigen bewegend, sommigen zittend of liggend. Poëtisch uitgedrukt is het een "feest of pretpark van verdieping" voor de enen of een "labyrint of valkuil van ontredde" voor de anderen...

De nabespreking met thee en versnaperingen bracht iedereen opnieuw en "zichtbaar" op het spoor van de zogenaamde realiteit. Er werd van gedachten gewisseld over de emoties en het denkwerk tijdens deze "trance", die men als dusdanig beleefde in mindere of meerdere mate.

Zelf nam ik in die tijdspanne de kans om mijn mails te bekijken in "[Le Musée des Megalithes](#)" omdat het verblijfshuis geen internetaansluiting biedt. In gedachten verzeilde ik dan toch af en toe in de net beschreven sfeer om bij iedereen te zijn...

Namiddag kon men op eigen houtje gaan **wandelen** en enkelen namen de gelegenheid om dat te doen.
Een tweede irritatiefeit kwam aan de oppervlakte bij iemand, zo bleek achteraf, omdat het voor sommigen moeilijk blijkt om wensen en werkelijkheid te onderscheiden en om rekening te houden met de context en alle elementen die meespelen om stilte niet "hic et nunc" te eisen. Er waren **massage-uitwisselingen en "stenen leggen"**, in een vlugge uitspraak in de eindevaluatie 's anderendaags zo benoemd...
Gelukkig heb ik voor mezelf een visie die als tekst samen met mijn andere impressies gepubliceerd is op de Nederlandse website [Spirit4Soul](#) met als titel: "Hunkering naar verfijning is ernaar verlangen met een vleugje smart".

Het avondeten werd herleid tot een **frituurbezoek** in Barvaux. De laatste avondactiviteit was anti-stilte met een **stand-up-comedian-act** door Lea met het boek "Cartografie van de liefde: een atlas voor het hart - de kloof der seksen" als leidraad en ludiek benaderd.

DAG 5 : vrijdag 18 oktober

Later ontwaken met geen ochtendmeditatie. Aan tafel een korte stiltesessie. Ook al waren er meerdere mensen die vaak en veel alleen zijn maar **groepsstilte geeft een andere trilling** dan in de beslotenheid zonder een medemens in de buurt..., aldus de motivatie om toch deel te nemen aan een stiltemeerdaagse.

De eindronde in groep in de voormiddag gaf een overzicht van meer pro's dan contra's aan inzichten en ervaringen die dit samenzijn had meegebracht van maandag tot vrijdag. We leerden er onder andere uit dat het beter is om niet lukraak stiltemomenten in te bouwen maar liever gestructureerd, bvb. 's morgens tot 10u volledige stilte te handhaven. Woorden van dank werden uitgesproken en er kwamen allerlei **ideeën naar de toekomst toe**, zoals de wijziging van thema's waarrond gewerkt kan worden.

De mogelijkheid om een historisch-geschiedkundig verblijf van

enkele dagen ligt in de mogelijkheid als we Hugo als gids eens alle kansen geven, met ook een ander of ruimer doelpubliek.

's Middags na het opruimen kwam aan tafel een derde moment van irritatie aan bod over **stiltenudd** die iemand aanbracht op een niet-communicatieve wijze, zacht uitgedrukt. Lezers mogen achteraf weten dat een samenzijn van deze aard geen si-necure is en dat er inderdaad spanningen optraden die we een plaats trachtten te geven. Niettemin werd afgesproken om met de zeven samen nog eens een terugkomdag te houden in Wéris, op een donderdag binnenkort.

Ik ben **dankbaar** voor de attenties in de vorm van een kaarsje met spreuk "Luisteren kan veel zeggen" en een CD met wereldmuziek. Naar Claire en Nadia werd een kaartje gestuurd, in gedachten waren zij regelmatig bij ons, vandaar dit gebaar.

Na het verdelen van de resterende proviand, poetsen en bagage inladen kwam het onverbidde afscheid, **"Terug naar AF"** op de eigen levensweg alleen of in samenzijn bij vrienden, met partners en families.

DAGEN ACHTERAF ... enkele nabeschouwingen

Vriendelijke groeten en graag deze momentopnamen en nabeschouwingen aangeboden als persoonlijke impressies,... met de herfstkleuren als boventonen in het gezang van de natuur ...

Het was een verblijf met verscheidenheid in thema-uitwerking, persoonlijkheden en stiltebeleving.

Jef Houbrechts
oktober 2013
met dank aan iedereen die een steen(tje) heeft bijgedragen om dit project te realiseren.

